

VEDLEGG 5**Rapportering på finans- og gjeldsforvaltninga per 30.april 2018**

Finansreglementet seier at fylkesrådmannen 3 gonger i året legg fram for fylkestinget rapport for finans- og gjeldsforvaltninga. Rapporteringa skal skje i samband med tertialrapportering per 30. april, 31.august og ved utgangen av kvart år. Fylkesrådmannen legg no fram rapport om finans- og gjeldsforvaltninga per 30.april 2018.

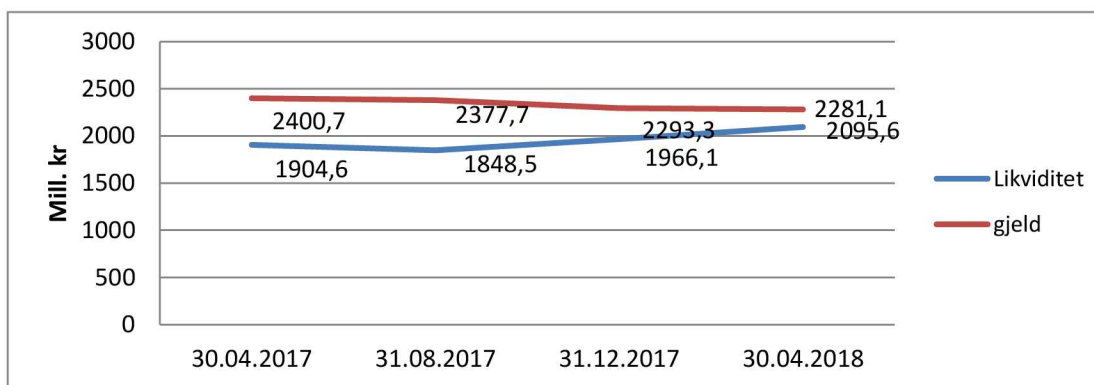
Reglementet omhandlar tre ulike forvaltningstypar:

- Forvaltning av ledig likviditet og andre midlar berekna for driftsføremål
- Forvaltning av gjeldsporteføljen og øvrige finansieringsavtalar
- Plassering og forvaltning av langsiktige finansielle aktiva.

Når det gjeld langsiktige finansielle aktiva har ikkje finansreglementet plasseringsrammer for dette. Fylkesrådmannen har såleis ingenting å rapportere på denne forvaltningstypen.

Hovudtrekk

Pr. 30. april 2018 har Sogn og Fjordane fylkeskommune ei gjeldsportefølje på omlag 2,3 mrd. kr og ledig likviditet på om lag 2,1 mrd. kr. Det høge gjeldsnivået må sjåast i samanheng med fylkeskommunen sine ledige midlar. Fylkeskommunen tek ikkje stor risiko i plasseringa av sine midlar, og dei er tilgjengelege på kort tid. Med ledige midlar på om lag 2,1 mrd. kr vurderer fylkesrådmannen likviditeten til fylkeskommunen som svært god. Av gjeldsporteføljen er det kun 22 % som er eksponert for renterisiko. Renterisikoen må sjåast i samanheng med fylkeskommunen sin likviditet og ein renteoppgang vil få ein positiv innverknad på økonomien i fylkeskommunen på kort sikt jf. risikovurderinga nedanfor. Vidare kjem 31,4 % av gjelda til forfall innanfor dei neste 12 mnd., og medfører at fylkeskommunen er utsett for ein viss refinansieringsrisiko. Denne risikoen vert vurdert fortløpande og må sjåast opp mot likviditeten. Grafen under viser utviklinga i fylkeskommunen si gjeld og likviditet det siste året.

Det er betalt om lag 12 mill. kr i avdrag på lån i rapporteringsperioden som har redusert lånegjelda. Likviditeten har hatt ein auke på om lag 129,5 mill. kr i perioden.

Rentemarknaden:

I rapporteringsperioden har pengemarknadsrenta (3M Nibor) gått opp og ligg per 30.04.18 på 1,11 %. Med ein refinansieringsandel på 31,4 % er det 715,3 mill. kr i kortsiktige lån som skal refinansierast dei neste 12 månadane. I tillegg skal låneopptaket for 2018 gjennomførast. Norges Bank sitt hovudstyre vedtok å holde styringsrenta uendra på 0,5 % i januar, mars og mai. I mars blei pengepolitisk rapport 1/18 publisert og syner at det går godt i norsk økonomi. Dersom utviklinga framover vert slik som førespegla vil styringsrenta mest sannsynleg bli sett opp etter sommaren. Dette er tidlegare enn i førre pengepolitiske rapport. Vidare talar usikkerheita om verknaden av ei høgare rente for at Norges Bank sitt hovudstyre vil gå varsamt fram. Per 30.04.2018 er 5 års swaprente indikativ prisa til 1,9 %.

Pengemarknadsrentene har auka i rapporteringsperioden og det er venta stigande renter framover. Dette talar for at finansieringskostnaden for fylkeskommunen vil auke. Pr. 1.tertial vil likevel ein renteoppgang gi ein positiv innverknad på fylkeskommunen sin økonomi, då den renteberande likviditeten utgjer ein større del enn den flytande gjelda.

Rapportering i høve finansreglementet sine avgrensingar

Rammene i finansreglementet set avgrensingar for finans- og gjeldsforvaltninga. Tabellen nedanfor syner om det er avvik mellom faktisk forvaltning og risikorammane i reglementet. Første og andre kollonne i tabellen syner ulike parameter og deira avgrensingar i finansreglementet. Kollonne 3 syner status på rapporteringstidspunktet der det er aktuelt og i kollonne 4 vert det kommentert om det er avvik i høve reglementet.

Finans- og gjeldsforvaltninga	Finansreglementet sine avgrensingar	Status	Avvik
Likviditetsforvaltninga			
Støste enkeltbinding på plassering	Maksimalt 100 mill. kr	-	Nei
<u>Rentefølsemd - fond</u>			
Plassering av kort likviditet	Maksimalt 1 år	-	Nei
Plassering av mellomlang likviditet	Maksimalt 2 år	-	Nei
<u>Andel av forvaltningskapital</u>			
Innskot i bank/kredittinstitusjon	≤ 2%	-	Nei
Eigardel i eit rentefond	≤ 5 %	-	Nei
Risikovekt på papir i pengemarknadsfond	Under 20 % BIS-vekt	-	Nei
Gjeldsforvaltninga			
Durasjon - vekta rentebindingstid	Mellom 1 - 5 år	1,26 år	Nei
Refinansieringsandel innan 12 mnd	Maksimalt 35 %	31,4 %	Nei
Tal lån	Færrast mogleg, men ikkje færre enn at refinansieringsrisikoen vert avgrensa	17	Nei
Største lån	Maks 25% av den samla låneporteføljen	10,2 %	Nei
Rentebindingsandel	Mellom 33 % - 66% av netto renteberande gjeld	57,7 %	Nei

For ordforklaring og utfyllande informasjon om finansreglementet sine avgrensingar sjå finansreglementet med tilhøyrande definisjonsark, jf. FT-sak 34/16.

Pr. 30.04.18 er det ingen avvik mellom den faktiske finans- og gjeldsforvaltninga og finansreglementet sine rammer.

Forvaltning av ledig likviditet og andre midlar berekna for driftsføremål

Det vert vist til finansreglementet sitt punkt 6.4. Finansreglementet skil mellom kort likviditet og mellomlang likviditet (midlar som ikkje er forventa nytta innan 2 år). Pr. 30.04.18 har fylkeskommunen 2095,6 mill. kr i ledige midlar, der 600 mill. kr er definert som mellomlang likviditet. Den ledige likviditeten er fordelt på bankinnskot, pengemarknadsfond og obligasjonsfond.

I tabellen nedanfor ser ein utviklinga i avkastninga på likviditeten samla dei siste rapporteringsperiodane, samanlikna med referanserenta (benchmarkⁱ), for det siste året:

Avkastning dei siste fire rapporteringsperiodane, i mill. kr	30.04.2017	31.08.2017	31.12.2017	30.04.2018
Avkastning i perioden	10,8	12,5	10,8	12,6
Avkastning benchmark i perioden	5,6	5,1	4,8	6,4

Fylkeskommunen har fått 12,6 mill. kr i samla avkastning i rapporteringsperioden. Dette gjev ei meiravkastning på 6,2 mill. kr i første tertial, samanlikna med referanserenta. Auken i avkastninga i denne rapporteringsperioden, samanlikna med tidlegare periodar, skuldast at vi har hatt ein høgare likviditet og ein høgare 3M Nibor i denne rapporteringsperioden. Sett i lys av at rentenivået framleis er lågt har fylkeskommunen fått relativt god avkastning og fylkesrådmannen er nøgd med avkastninga.

Tabellen under syner fordelinga av den ledige likviditeten pr. 30.04.18. Vidare samanliknar vi den faktiske avkastninga til fylkeskommunen i perioden mot referanserenta (benchmark). Avkastning i % syner kva avkastning dei ulike plasseringsalternativa har hatt i perioden og kor mykje dette ville utgjort per år (p.a.).

Plassering	Innskot pr.30.04.2018		Avkastning i %		Avkastning i mill.kr		
	mill. kr	% -andel	I perioden	P.a	SFJ FK	Benchmark	Diff.
Bankinnskot	1885,3	90,0 %	0,65 %	1,96 %	11,4	6,1	5,3
Pengemarknadsfond	105,3	5,0 %	0,55 %	1,73 %	0,6	0,2	0,4
Obligasjonsfond	104,9	5,0 %	0,63 %	1,91 %	0,7	0,2	0,5
Samla	2095,6	100 %	0,65 %	1,94 %	12,6	6,4	6,2

Størstedelen av bankinnskotet er plassert i vår hovudbank, Sparebank 1 SMN. Grunnlaget for at ein så stor del er plassert i hovudbanken er vurderingar knytt til rentevilkår og risiko på plasseringane. Risikoen knytt til å ha så mykje midlar i ein bank er vurdert som liten og handterbar.

I rapporteringsperioden er det overført 500 mill. kr frå driftskonto til plasseringskonto pluss for å få ei betre rente. Plasseringskonto pluss har 31 dagars bindingstid, og alle uttak og overføringar skal difor varslast minimum 31 dagar før uttaket skal skje. Innskota er gjort med 100 mill. kr over tid, og utgjør samla 500 mill. kr. Fylkesrådmannen vurderer innskota som risikofrie då fylkeskommunen har god likviditet og ikkje treng pengane på så kort tid.

Innskota i andre bankar er i hovudsak i Danske Bank der konsesjonskraftinntektene vert innbetaltⁱⁱ. I tillegg har fylkeskommunen om lag 36 mill. kr innestående på eigen bunden skattetrekkkonto.

Fylkeskommunen har pr. 30.04.18 plassert 105,3 mill. kr av den ledige likviditeten i pengemarknadsfond og 104,9 mill. kr i obligasjonsfond. Fondsplasseringane er fordelt slik:

ⁱFylkesrådmannen har i si samanlikning med marknadsrenter for bankinnskot brukt gjennomsnittleg 3 mnd. Nibor som referanserente, samt nytta eit gjennomsnitt av samla kortsiktig likviditet i perioden som grunnlag for berekningane. For plasseringane i pengemarknadsfond og obligasjonsfond er det nytta 3 mnd. statsobligasjons-indeks (ST1X) som referanserente.

ⁱⁱ Konesjonskraftinntektene vert innbetalt i euro (EUR), og ved sikring av konsesjonskraftinntektene vert det også føreteke valutasikring.

Kort likviditet, etter finansreglementet sitt pkt. 6.1:

- Pluss Likviditet II (54,0 mill. kr)
- Pluss likviditet (51,3 mill. kr)

Mellomlang likviditet, etter finansreglementet sitt pkt. 6.2:

- Alfred Berg Nordic Investment Grade (54,1 mill. kr)
- Pluss Obligasjon (50,8 mill. kr)

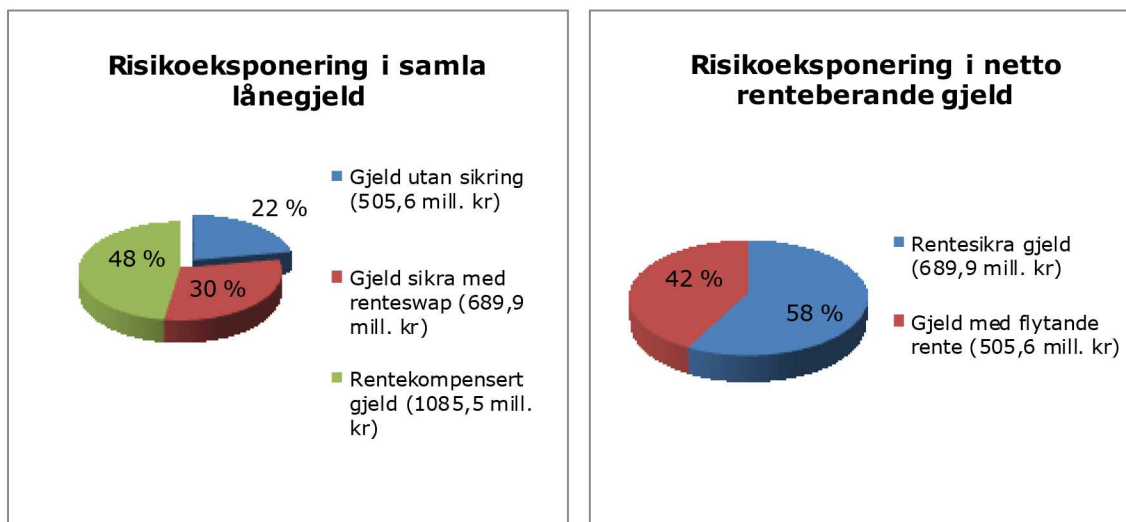
Forvaltning av gjeldsporteføljen og øvrige finansieringsavtaler

Det vert vist til finansreglementet sitt punkt 7.7. Pr. 30.04.18 har fylkeskommunen ei samla lånegjeld på 2281,0 mill. kr. Av dette er 689,9 mill. kr lån som er rentesikra med rentebytteavtalarⁱⁱⁱ, 1468,1 mill. kr er lån med Nibor tilknytt rente, og 123,0 mill. kr er lån med pt. rente.

Låneporteføljen består av serielån i Kommunalbanken og lån i kapitalmarknaden (sertifikat- og obligasjonslån). Andelen serielån (1170,8 mill. kr) utgjør 51,3 % av den totale gjelda, medan lån i kapitalmarknaden (sertifikat: 372,2 mill. kr og obligasjonar: 738,0 mill. kr) utgjør 48,7 %. Ein del av låna i kapitalmarknaden har relativt kort løpetid og må refinansierast ved forfall. Innan eitt år har lån på til saman 715,3 mill. kr forfall. Dette utgjør 31,4 % av den samla gjeldsporteføljen.

Av den samla lånegjelda får fylkeskommunen rentekompensasjon på ei investeringsramme på omlag 1,1 mrd. kr. Ved berekning av rentesikringsandel nyttar vi den delen av gjelda som er utsett for renterisiko (netto renteberande gjeld) – vi trekker difor ut lånegjeld tilsvarande investeringsramma som vert rentekompensert.

Diagramma under syner kor stor del av den samla gjelda som er utsett for renterisiko og sikringsandelen i høve finansreglementet pr. 30.04.18:

Av den samla lånegjelda vert 1085,5 mill. kr rentekompensert og 689,9 mill. kr er rentesikra. Såleis er det kun 505,6 mill. kr av den totale gjelda som vert rekna til flytande vilkår. Dette medfører at 22 % av den samla gjelda er eksponert for renterisiko.

Diagrammet til høgre syner sikringsandelen av netto renteberande gjeld. Pr. 30.04.18 er netto renteberande gjeld 1195,5 mill. kr, og vi har ein rentesikringsandel på 57,7%.

ⁱⁱⁱ Rentebytteavtale er ein avtale mellom bank og kunde om bytte av framtidige renteutbetalingar. Som hovudregel vil den eine parten betale fast rente i heile perioden, medan den andre parten betalar flytande Nibor rente. I gjeldande rentebytteavtalar er det fylkeskommunen som betalar fast rente medan banken betalar flytande Nibor rente.

Rentesikringsandelen på 57,7 % viser at vi har ein høg sikringsgrad på den netto renteeksponerte gjelda, utifrå at maksimumsnivået i finansreglementet er 66 %.

Fylkesrådmannen har hatt som målsetting å ha ein høg del av låneporteføljen på fastrentevilkår når det er forventning om stigande rentenivå. Rentebindingar både på kort og lang sikt vert såleis vurdert fortløpande.

Vekta attståande rentebindingstid på låneporteføljen er berekna til 1,26 år, og gjennomsnittleg løpetid for låneporteføljen 6,23 år. Dette er innafør finansreglementet sine rammes.

Tabellen nedanfor viser ei samanlikning av eigne rentevilkår (snittrente) mot marknadsvilkår i rapporteringsperioden:

	30.04.2017		31.08.2017		31.12.2017		30.04.2018	
	mill. kr	%	mill. kr	%	mill. kr	%	mill. kr	%
Rentekostnad i perioden/ snittrente	17,9	2,3 %	16,3	2,1 %	15,4	2,0 %	15,1	2,0 %
Rentekostnad benchmark i perioden/ gj.sn NIBOR 3M	7,7	1,0 %	6,6	0,9 %	6,3	0,8 %	7,6	1,0 %

Snittrenta i perioden for heile porteføljen er 1 %-poeng høgare enn referanserenta. Om lag halvparten av denne meirkostnaden i høve referanserenta (flytande vilkår) er forsikringspremien fylkeskommunen betalar for å redusere risikoen i høve renteendringar på kort og mellomlang sikt. Den andre halvparten skuldast at bankane har ein margin på sine utlån utover referanserenta.

Fylkesrådmannen er forplikta til å ta opp vedteke lån i løpet av året. Låneopptaket for 2018 er ikkje gjennomført i rapporteringsperioden. Fylkeskommunen har god likviditet og har difor ikkje hatt behov for å ta opp årets lån. To sertifikatlån er rullert med nye sertifikatlån. Det er ikkje inngått nokon nye rentebyteavtalar i perioden.

Risikovurdering

I finansreglementet punkt 10.2 står det at det skal gjerast ei risikovurdering i høve renterisikoen ved ei generell endring i renta på 1 %-poeng.

Berekninga viser at med gjeldande portefølje per 30.04.18 vil fylkeskommunen få ein gevinst på 10,6 mill. kr ved ein renteoppgang på 1 %. Den rentebærande likviditeten utgjer ein større del enn den flytande delen av gjeldsportefølja. I følgje berekninga vil ei endring i renta få ein positiv innverknad på økonomien i fylkeskommunen på kort sikt.

Når ein tek omsyn til storleiken på finansporteføljen vil fylkesrådmannen konkludere med at risikoeksponeringa per 30.04.18 er innafør eit akseptabelt nivå.

Konklusjon/tilråding

Fylkesrådmannen har ovanfor lagt fram sin rapport på finansporteføljen per 30.04.18.

Fylkesrådmannen tilrår at fylkestinget tek rapporten til orientering.